

การศึกษาความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารของ เกษัชกรอุตสาหกรรม

นายอภิชัย เจียรอดิศักดิ์

006348

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา เกษัชศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชา เกษัชกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

THE STUDY OF ADMINISTRATIVE RESPONSIBILITIES
OF THAI INDUSTRIAL PHARMACISTS

Mr. Apichai Jearadisak

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science in Pharmacy

Department of Pharmacy

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารของ เกษัชกรอุตสาหกรรม
โดย นายอภิชัย เจียรอดิศักดิ์
อาจารย์ที่ปรึกษา เกษัชกรทวิศักดิ์ สุวคนธ์
อาจารย์ปฎิภาณ พนมวัน ณ อยุธยา
ภาควิชา เกษัชกรรม
ปีการศึกษา 2524

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารของ เกษัชกรอุตสาหกรรม โดยวิธีส่งแบบสอบถามไปยัง เกษัชกรอุตสาหกรรมที่ทำงานอยู่ในโรงงาน เกษัชกรรมผลิทยาแผนปัจจุบันในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียง จำนวน 300 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 125 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67 แล้วนำเอาแบบสอบถามนี้มาคัดเลือกเอาเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพียง 85 คน เพื่อนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะมีตัวแปร 3 ประเภท ดังนี้

1. ประสพการณ์ด้านการบริหารงานด้าน เกษัชกรรม

1.1 เกษัชกรอุตสาหกรรมที่มีประสพการณ์ด้านการบริหารมาก คือ กลุ่ม เกษัชกรอุตสาหกรรม ที่เคยทำงานด้านบริหารมานานกว่า 5 ปี จำนวน 9 คน ศึกษาเปรียบเทียบกับ เกษัชกรอุตสาหกรรมที่มีประสพการณ์ด้านการบริหารน้อย คือ กลุ่มที่ทำงานด้านบริหารงานมาน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 18 คน

1.2 ที่มีและไม่มีประสพการณ์ด้านการบริหาร คือ กลุ่ม เกษัชกรอุตสาหกรรมที่มีประสพการณ์ด้านการบริหาร จำนวน 27 คน เปรียบเทียบกับกลุ่ม เกษัชกรอุตสาหกรรมที่ไม่มีประสพการณ์ด้านการบริหารงาน จำนวน 58 คน

2. เพศ โดย เปรียบเทียบความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารของกลุ่ม เกษัชกรอุตสาหกรรมเพศหญิง จำนวน 44 คน กับกลุ่ม เกษัชกรอุตสาหกรรมเพศชาย จำนวน 41 คน

3. สถาบันการศึกษาที่จบการศึกษาระดับสุดท้าย โดยเปรียบเทียบความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารของ เภลัชกรอุตสาหกรรมที่จบการศึกษาระดับสุดท้ายจากสถาบันภายในประเทศ จำนวน 70 คน กับกลุ่ม เภลัชกรอุตสาหกรรมที่จบการศึกษาระดับสุดท้ายจากสถาบันในต่างประเทศ จำนวน 15 คน

การวิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเพื่อทราบข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราประเมินค่าแสดงความคิดเห็นต่อความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารจำนวน 58 ข้อ โดยแบ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับงานด้านการบริหารต่าง ๆ 6 ด้าน คือ

1. ความรับผิดชอบต่องานด้านการวางแผนและจัดองค์การ	15 ข้อ
2. ความรับผิดชอบด้านการวินิจฉัยและตัดสินใจสั่งการ	7 ข้อ
3. ความรับผิดชอบด้านการบริหารงานบุคคล	17 ข้อ
4. ความรับผิดชอบด้านการบริหารการเงินและงบประมาณ	9 ข้อ
5. ความรับผิดชอบด้านการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน	6 ข้อ
6. ความรับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์	4 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่สอบถามความคิดเห็นต่อปัญหาทางด้านการบริหารงานผลิตที่เภลัชกรอุตสาหกรรมประสบอยู่ และข้อ เสนอแนะและแนวทางในการแก้ปัญหา

ผลการวิจัยมีสาระสำคัญพอสรุปได้ คือ

1. เภลัชกรอุตสาหกรรมมีความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารสูง
2. เภลัชกรอุตสาหกรรมกลุ่มที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารงานมาก กับกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านบริหารน้อย มีความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารไม่แตกต่างกัน
3. เภลัชกรอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารงานกับกลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน มีความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารไม่แตกต่างกัน
4. กลุ่ม เภลัชกรอุตสาหกรรมหญิง และกลุ่ม เภลัชกรอุตสาหกรรมชาย มีความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารไม่แตกต่างกัน

5. กลุ่ม เกษีษกรอุตสาหกรรมที่จบการศึกษาครั้งสุดท้ายจากสถาบันการศึกษาจากต่างประเทศ มีความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารสูงกว่ากลุ่ม เกษีษกรอุตสาหกรรมที่จบการศึกษาครั้งสุดท้ายจากสถาบันการศึกษาภายในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Thesis Title The Study of Administrative Responsibilities of
 Thai Industrial Pharmacists
Name Mr. Apichai Jearadisak
Thesis Advisor Mr. Thaweesakdhi Suvagondha
 Mr. Patipan Pranomvana
Department Pharmacy
Academic Year 1981

ABSTRACT

The objective of this study was to analyze the administrative responsibilities of the Thai Industrial Pharmacists. The study was conducted by sending the questionnaires and by personal interview of the 300 industrial pharmacists who are presently employed by various pharmaceutical plants throughout Bangkok Metropolitan and nearby provinces. Only 125 questionnaires were returned which is equivalent to 41.67 percent. The questionnaires were then checked for completeness and only 85 questionnaires were used for this study.

This study has three variables.

1. Pharmaceutical management skills.
 - 1.1 Comparative study between a group of industrial pharmacists having more managerial skills and less managerial skills.
 - 1.2 Comparative study between a group of industrial pharmacists with managerial skills and non-managerial skills.

2. Sex. Comparative study between female and male industrial pharmacists pertaining to their administrative responsibilities.

3. Latest educational attainment. Comparative study between industrial pharmacists with latest educational attainment from abroad and local universities. The former may have already obtained their Bachelor or Master Degree from local university prior to furthering their study abroad.

This study was conducted by using questionnaires prepared by the writer. Questionnaires were composed of three main parts:

Part I. Questionnaires to inquire personal information

Part II. Questionnaires to allow the samples to evaluate their management responsibilities toward different management roles;

1. Administrative responsibilities on planning and organization
2. Administrative responsibilities on decision making
3. Administrative responsibilities on personnel management
4. Administrative responsibilities on financial management and budgeting
5. Administrative responsibilities on job analysis and performance evaluation
6. Administrative responsibilities on public relation and advertisement.

Part III. Questionnaires to inquire from the samples regarding their present management problems and their suggestions for solution.

Results of this study can be summarized as follows:

1. Industrial Pharmacists show high administrative responsibilities.
2. Industrial Pharmacists with more and less managerial skills show no difference in administrative responsibilities.
3. Industrial Pharmacists with and without managerial skills show no difference in administrative responsibilities.
4. Male and female Industrial Pharmacists show no difference in administrative responsibilities.
5. Industrial Pharmacists with latest educational attainment from abroad show higher administrative responsibilities than Industrial Pharmacists with latest educational attainment from local universities.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้สำเร็จล่วงได้ด้วยดี เพราะความกรุณาที่ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือ และร่วมมืออย่างดียิ่งเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ พร้อมทั้งคำแนะนำที่มีประโยชน์ต่อผู้วิจัยจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ กมลรัตน์ หล้าสูงงษ์ ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำในการจัดทำแบบสอบถาม และตรวจทานผลการวิจัย

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกษัชกรทวีศักดิ์ สุวคนธ์ และ อาจารย์ปฐฎิภาณ พนมวัน ณ อยุธยา ได้กรุณาให้คำแนะนำและมีส่วนช่วยเหลือ โดยเป็นที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัยอย่างใกล้ชิด จนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลงได้ด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

สุดท้ายขอขอบพระคุณคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประนอม โพธิธานนท์ หัวหน้าภาควิชา เกษัชกรกรม คณะ เกษัชศาสตร์ ซึ่งได้สนับสนุนให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสทำการวิจัยในครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อน ๆ และที่ ๆ เกษัชกรกลุ่มอุตสาหกรรมทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามและส่งคืนมายังผู้วิจัย ซึ่งถ้าขาดข้อมูลจากท่าน การวิจัยนี้จะไม่มีความสำเร็จแน่นอน ผู้วิจัยขอขอบคุณภรรยาและลูกที่มีส่วนสนับสนุนให้ผู้วิจัยมีกำลังใจในการวิจัยครั้งนี้ จนสำเร็จ

อภิชัย เจียรอดิศักดิ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
สารบัญ	ญ
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการรูปประกอบ	ค
บทที่	
1. บทนำลักษณะของอุตสาหกรรมผลิตยาแผนปัจจุบันในประเทศไทยและ ระบบการบริหารงานผลิต	1
2. วิธีดำเนินการวิจัย	29
3. ผลการวิจัย	35
4. การอภิปรายผลการวิจัย	75
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	84
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	91
ประวัติผู้เขียน	116

๗๑๑๓๗ ๒๑

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. แสดงคะแนน เฉลี่ย และความ เบี่ยงเบนมาตรฐานของ เกษีชกร อุตสาหกรรมทั้งหมด	36
2. แสดงคะแนน เฉลี่ย และความ เบี่ยงเบนมาตรฐานของ เกษีชกร อุตสาหกรรมทั้งหมดโดยจำแนกความสำคัญในแต่ละด้านทั้ง 6 ด้าน	38
3. แสดงการ เปรียบเทียบคะแนน เฉลี่ยและผลการใช้ t-test เปรียบเทียบกลุ่มที่มีประสพการณ์มากและน้อยในด้านการบริหาร	42
4. แสดงการ เปรียบเทียบคะแนน เฉลี่ย และผลการใช้ t-test เปรียบเทียบกลุ่มที่มีประสพการณ์ด้านการบริหารมากและน้อย	46
5. แสดงการ เปรียบเทียบความแตกต่างโดยส่วนรวมของความรับผิดชอบ ด้านการบริหารระหว่างกลุ่มที่มีประสพการณ์ และไม่มีประสพการณ์	49
6. แสดงการ เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน เฉลี่ยและผลการใช้ t-test ระหว่างกลุ่มที่มี และไม่มีความรู้และประสพการณ์ด้านการบริหาร	51
7. แสดงการ เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน เฉลี่ยความรับผิดชอบ ด้านการบริหาร และผลการใช้ t-test ระหว่าง เกษีชกรหญิงและชาย	55
8. แสดงการ เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน เฉลี่ยความรับผิดชอบ ด้านการบริหาร และผลการใช้ t-test ระหว่าง เกษีชกรอุตสาหกรรม เพศชายและ เพศหญิง	57
9. แสดงผลการ เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน เฉลี่ยของความ รับผิดชอบต่องานด้านการบริหารโดยส่วนรวมของ เกษีชกรอุตสาหกรรม ที่จบการศึกษาจากสถาบันภายในประเทศและจบการศึกษาจากสถาบัน ต่างประเทศ	61

ตารางที่

หน้า

10. แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความ
รับผิดชอบต่องานด้านบริหารทั้ง 6 ด้าน ระหว่าง เภสัชกรอุตสาหกรรม
ที่จบการศึกษาจากสถาบันภายในประเทศและต่างประเทศ

64

รายการรูปประกอบ

รูปที่	หน้า
1. แสดงการจัดแผนภูมิการจัดองค์การของบริษัทผลิตรายขนาดใหญ่	21
2. แสดงรูปภาพ เปรียบ เทียบความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารทั้ง 6 ด้าน ของ เกษีกรอุตสาหกรรม	40
3. แสดงการ เปรียบ เทียบความแตกต่างของคะแนน เฉลี่ยระหว่างกลุ่ม ที่มีประสบการณ์ด้านบริหารมากและน้อย	44
4. แสดงการ เปรียบ เทียบความแตกต่างของคะแนน เฉลี่ยด้านการบริหาร ทั้ง 6 ด้าน ระหว่างกลุ่มที่มีประสบการณ์การบริหารงานมากและน้อย	47
5. แสดงการ เปรียบ เทียบความแตกต่างของคะแนน เฉลี่ยกลุ่มที่มีและไม่มี ประสบการณ์ด้านการบริหาร	50
6. แสดงการ เปรียบ เทียบคะแนน เฉลี่ยของกลุ่มที่มีและไม่มีประสบการณ์ ด้านการบริหาร	52
7. แสดงการ เปรียบ เทียบความรับผิดชอบด้านการบริหารระหว่าง เกษีกร อุตสาหกรรม เพศชายและหญิง	56
8. แสดงการ เปรียบ เทียบความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารระหว่าง เกษีกร อุตสาหกรรม เพศชายและหญิง	59
9. แสดงการ เปรียบ เทียบคะแนน เฉลี่ยของความรับผิดชอบต่องานด้านบริหาร ระหว่าง เกษีกรอุตสาหกรรมที่จบการศึกษาจากสถาบันภายในประ เทศ และต่างประ เทศ	62
10. แสดงการ เปรียบ เทียบความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารระหว่าง เกษีกร อุตสาหกรรมที่จบการศึกษาจากสถาบันภายในประ เทศและต่างประ เทศ	65